Ticari Krediye Sonradan KKDF

MAHKEME	KARAR TARİHİ	SONUÇ
Yargıtay Hukuk Genel Kurulu	06.05.2026	Bozma

ESAS NO	KARAR NO	İLGİLİ HÜKÜMLER
2025/462	2026/307	88/12944 s. BKK m.3, TTK 11, 12, 19, 39, 4077 s. TKHK 3, 10094 s. CBK

ÖZET

Gerçek kişi tacirin ticaret unvanıyla kullandığı ve ödeme planında KKDF %0 gösterilen 3,2 milyon USD kredi ticari kredidir. Ticari amaç dışı kullanım usulüne uygun ileri sürülüp ispatlanmadıkça banka erken ödemede geriye dönük KKDF tahsil edemez.

Bu kararın özeti ve değerlendirmesi
savun.av.tr/ticari-krediye-sonradan-kkdf-kesintisi-hgk-2026-307/ →

Karar metni

Yargıtay Karar Arama sisteminde yayımlandığı hâliyle, değiştirilmeden aktarılmıştır. Taraf adları kaynakta anonimdir.

Hukuk Genel Kurulu 2025/462 E. , 2026/307 K.

"İçtihat Metni"

MAHKEMESİ : İstanbul Bölge Adliye Mahkemesi 12. Hukuk Dairesi

SAYISI : 2024/1338 E., 2025/149 K.

ÖZEL DAİRE KARARI : Yargıtay 11. Hukuk Dairesinin 29.05.2024 tarihli ve

2023/1064 Esas, 2024/4477 Karar sayılı BOZMA kararı

Taraflar arasındaki istirdat davasından dolayı yapılan yargılama sonunda İlk Derece Mahkemesince davanın reddine karar verilmiştir.

Kararın davacı vekili tarafından istinaf edilmesi üzerine, Bölge Adliye Mahkemesince gerekçe yönünden düzeltilmek suretiyle yeniden hüküm kurularak davanın reddine hükmedilmiştir.

Bölge Adliye Mahkemesi kararı davacı vekili ve davalı vekili tarafından temyiz edilmesi üzerine Yargıtay 11. Hukuk Dairesince yapılan inceleme sonunda bozulmuş, Bölge Adliye Mahkemesi tarafından Özel Daire bozma kararına karşı direnilmiştir.

Direnme kararı davacı vekili ve katılma yoluyla davalı vekili tarafından temyiz edilmekle; kesinlik, süre, temyiz şartı ve diğer usul eksiklikleri yönünden yapılan ön inceleme sonucunda, temyiz dilekçesinin kabulüne karar verildikten sonra Tetkik Hâkimi tarafından hazırlanan gündem ve dosyadaki belgeler incelenip gereği düşünüldü:

I. DAVA

Davacı vekili; müvekkilinin mesleki ve ticari amaç ile davalı bankadan 28.04.2011 tarihli sözleşme çerçevesinde 3.200.000 USD kredi kullandığını, ilgili mevzuat gereğince ticari kredilerde Kaynak Kullanımını Destekleme Fonu (KKDF) kesintisi yapılmasının mümkün olmadığını ve bu sebeple davalı tarafından KKDF kesintisi yapılmadığı hâlde sonradan bankanın haksız şekilde virman suretiyle KKDF bedeli ve dosya masrafı adı altında bir kısım meblağlar tahsil ettiğini, haksız tahsil edilen bu bedellerin tam miktarının ancak mahkemece yapılacak inceleme sonunda tespit edilebileceğini ileri sürerek fazlaya ilişkin hakları saklı kalmak kaydıyla KKDF ve dosya masrafı tahsilatı için ayrı ayrı 500 USD'nin davalıdan tahsiline karar verilmesini istemiş, ıslah dilekçesiyle KKDF kesintisi yönünden talebini 46.337,00 USD'ye yükseltmiştir.

II. CEVAP

Davalı vekili; talebin zamanaşımına uğradığını, tacir olan davalının kredinin erken ödenmesi sırasında tahsil edilecek masrafları bilerek kendi özgür iradesiyle imzaladığı talimat doğrultusunda kredi borcunu kapattığını, dolayısıyla masraf tahsilatının haksız şart teşkil ettiği iddiasının yerinde olmadığını, KKDF kesintisi yönünden ise müvekkili banka tarafından kesilen bu bedelin doğrudan Maliye Bakanlığına ödenmiş olması nedeniyle söz konusu talep yönünden müvekkili bankaya husumet düşmeyeceğini belirterek davanın reddini savunmuştur.

III. İLK DERECE MAHKEMESİ KARARI

İstanbul 6. Asliye Ticaret Mahkemesinin 17.12.2019 tarihli ve 2016/855 Esas, 2019/980 Karar sayılı kararı ile; kredi sözleşmesi çerçevesinde tahsil edilen dosya masrafları yönünden davalı banka tarafından yapılan kesintide hukuka aykırılık bulunmadığından davacının istirdat iddiasının yerinde olmadığı, KKDF kesintisi yönünden ise davacının davalı bankanın kurumlar vergisi yönünden bağlı olduğu vergi dairesine gerekli evraklarla müracaat etmesi gerektiği, davalı bankaya husumet yöneltemeyeceği gerekçesiyle dosya masrafının iadesi talebi yönünden davanın esastan, KKDF'nin iadesi talebi yönünden sıfat (pasif husumet) yokluğundan reddine karar verilmiştir.

IV. İSTİNAF

A. İstinaf Yoluna Başvuranlar

İlk Derece Mahkemesinin yukarıda belirtilen kararına karşı süresi içinde davacı vekili istinaf başvurusunda bulunmuştur.

B. Gerekçe ve Sonuç

Bölge Adliye Mahkemesinin 15.12.2022 tarihli ve 2020/440 Esas, 2022/1782 Karar sayılı kararı ile; dosya masraflarına ilişkin alacak iddiası yönünden davanın reddine karar verilmesinde hukuka aykırılık bulunmadığı, KKDF kesintisi yönünden kesintiyi yapan davalı bankaya husumet yöneltilmesi mümkün olduğundan sıfat yokluğu nedeniyle ret kararı verilmesi doğru değil ise de ret kararının netice itibariyle yerinde olduğu, zira gerçek kişi olan kredi borçlusunun KKDF istisnasından yararlanabilmesi için kredinin ticari ve mesleki amaçla kullanılmasının gerektiği, eldeki davaya konu kredinin kapatıldığı tarihten sonra olsa da konunun açıklığa kavuşturulması adına Gelir İdaresi Başkanlığının 09.01.2014 tarihli 70903105-165.01.03(143)-10181 sayılı Özelgesinde "...basit usulde vergiye tabi kişilerin vergi mükellefiyeti bulunmayan gerçek kişilerden satın alacakları gayrimenkul veya ticari araç gibi iktisadi kıymetler için kullanacakları krediler üzerinden KKDF kesintisi yapılmaması için; krediyi kullanacak basit usulde vergiye tabi kişilerin ilgili bankaya, vergi levhası ile oda kayıt belgesini ibraz etmeleri ve gayrimenkul veya ticari araç gibi iktisadi kıymetlerin ticari faaliyette kullanılacağına dair yazılı beyanda bulunmaları gerekmektedir..." şeklinde açıklamaya yer verildiği, bu açıklamalardan da anlaşılacağı üzere, KKDF istisnasından yararlanılabilmesi için kredinin veya kredi ile elde edilecek iktisadi kıymetlerin iktisadi faaliyetlerde kullanılmasının zorunlu olduğu, somut olayda kredi ilişkisine ait ödeme planında KKDF tutarının %0 olarak belirlendiği, davacının gerçek usulde gelir vergisi mükellefi/ikinci sınıf tüccar olarak işletme hesabı esasına göre defter tuttuğu, davalı bankanın aşamalarda kredinin davacıya taşınmaz alımı için kullandırıldığını ancak davacının vergi levhası ile odaya kayıt belgesini ibraz etmesi ve taşınmaz veya ticari araç gibi iktisadi kıymetlerin ticari faaliyette kullanılacağına dair yazılı beyanda bulunması gerektiği hâlde verilen sürede bu belgeleri ibraz etmemesi nedeniyle yasa gereğince geçmişe dönük KKDF kesintisi yapıldığını savunduğu, buna karşılık davacı tarafın bahsi geçen kredi ve kredi ile elde edilen iktisadi kıymetlerin ticari ve mesleki amaçla kullanıldığına ilişkin bir delil ibraz edemediği gözetildiğinde, davacının KKDF'ye tâbi olmadığına yönelik koşulların varlığını ispatlayamadığı gerekçesiyle davacının istinaf başvurusunun kabulüne, sıfat yokluğu nedeniyle verilen ret kararının gerekçesi bu şekilde değiştirilerek yeniden hüküm kurulmak suretiyle davanın reddine karar verilmiştir.

V. BOZMA VE BOZMADAN SONRAKİ YARGILAMA SÜRECİ

A. Bozma Kararı

1. Bölge Adliye Mahkemesinin yukarıda belirtilen kararına karşı süresi içinde taraf vekilleri temyiz isteminde bulunmuştur.

2. Yargıtay 11. Hukuk Dairesinin yukarıda tarih ve sayısı belirtilen kararı ile; "...1. Tarafların iddia, savunma ve dayandıkları belgelere, uyuşmazlığın hukuki nitelendirilmesi ile uygulanması gereken hukuk kurallarına, dava şartlarına, yargılamaya hâkim olan ilkelere, ispat kurallarına ve temyiz olunan kararda belirtilen gerekçelere göre davalı vekilinin tüm, davacı vekilinin ise aşağıdaki paragrafın kapsamı dışındaki sair temyiz itirazları yerinde görülmemiştir.

2. Gerçek kişi olan kredi borçlusunun KKDF istisnasından yararlanabilmesi için kredinin ticari ve mesleki amaçla kullanılması gereklidir. Bu kapsamda 12.05.1988 tarihli 88/12944 sayılı Bakanlar Kurulu kararına ilişkin KKDF Hakkında 6 Sıra Nolu Tebliğin 2 nci maddesinde; bankalar ve

finansman şirketlerince kullandırılan tüketici kredileri üzerinden (gerçek kişilere ticari amaçla kullanılmamak kaydıyla kullandırılan krediler) % 15 oranında, diğer krediler üzerinden ise % 0 oranında KKDF kesintisi yapılacağı düzenlenmiştir.

Somut olayda taraflar arasındaki kredi ticari nitelikte olup, ödeme planında da KKDF %0 olarak belirlenmiştir. Yukarıda bahsi geçen ilgili tebliğe göre, ticari krediler KKDF istisnasındadır. O halde davalının, erken ödeme nedeniyle geriye dönük KKDF tahsili doğru olmayıp, davacının bu kaleme yönelik istirdat talebi yerindedir. Bu nedenle kararın bozulması gerekmiştir..." gerekçesiyle karar bozulmuştur.

B. Bölge Adliye Mahkemesince Verilen Direnme Kararı

Bölge Adliye Mahkemesinin yukarıda tarih ve sayısı belirtilen kararı ile; önceki gerekçeye ilâveten davacıya kullandırılan ve süresinden önce kapatılan kredinin ticari kredilere ilişkin KKDF istisnasından istifade edebilmesi için ticari faaliyette kullanıldığının ispat edilmesi gerektiği, davacı tarafça bu yönde haklılığın ispat edilemediği gözetildiğinde davalı Bankanın sonradan KKDF kesintisi yapmasının zorunlu olduğu, nitekim benzer şekilde konut kredilerinde KKDF istisnasıyla ilgili Hukuk Genel Kurulu kararında da istisnadan yararlananın kanunun aradığı konut edinme amacıyla bağını devam ettirmesi gerekliliğine ve bu bağ ortadan kalktığında bankanın oluşan yeni duruma göre KKDF kesintisi yapmasında hukuka aykırılık olmadığına işaret edildiği belirtilmek suretiyle direnme kararı verilmiştir.

VI. TEMYİZ

A. Temyiz Yoluna Başvuranlar

Direnme kararına karşı süresi içinde davacı vekili ve katılma yoluyla davalı vekili temyiz isteminde bulunmuştur.

B. Temyiz Sebepleri

1. Davacı vekili; davalı banka tarafından kredinin taşınmaz alımı için kullanıldığının savunulduğunu, bu durumun gerçeği yansıtmadığını, müvekkilinin söz konusu krediyi taşınmaz için kullanacağına dair herhangi bir beyan ve imzası bulunmayıp bu iddianın davalı banka tarafından hiçbir delil sunulmadan ve süresi geçtikten sonra ortaya atıldığını, ispat yükü davalı üzerindeyken bu savunma gerçek kabul edilerek aksinin davacı tarafça ispatlanamadığı gerekçesiyle davanın reddine karar verilmesinin hukuka aykırı olduğunu ileri sürerek kararın bozulmasını istemiştir.

2. Davalı vekili; davanın pasif husumet yokluğundan reddine karar verilmesi gerektiğini ileri sürerek kararın bu yönden düzeltilerek onanmasına karar verilmesini talep etmiştir.

C. Uyuşmazlık

Direnme yoluyla Hukuk Genel Kurulu önüne gelen uyuşmazlık; somut olay bakımından davacının kullandığı kredinin ticari kredi niteliği taşıyıp taşımadığı ve sonradan tahakkuk edilen KKDF'nin istirdadının mümkün olup olmadığı noktasında toplanmaktadır.

D. Gerekçe

1. İlgili Hukuk
1. 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun (TTK) 11, 12, 19, 39/1. maddeleri.

2. 4077 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun'un (TKHK) 3, 10. maddeleri.

3. 07.06.1988 tarihli, 19835 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 88/12944 sayılı Kaynak Kullanımını Destekleme Fonu Hakkında Bakanlar Kurulu Kararı.

4. 26.08.1989 tarihli ve 20264 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 6 Sıra No.lu, 12.05.1988 tarih ve 88/12944 Sayılı Kararnameye İlişkin Kaynak Kullanımını Destekleme Fonu Hakkında Tebliğ.

2. Değerlendirme

A-) Davalı vekilinin katılma yoluyla temyiz istemi yönünden yapılan inceleme

Hukuki yarar, dava şartı olduğundan temyiz incelemesi yapılabilmesi için de gerekli bir şarttır. Bölge Adliye Mahkemesi kararını temyiz edip bu istemi Özel Dairece reddedilen taraf yönünden karar kesinleşmiş olmakla, artık bu tarafın direnme kararını temyizde hukuki yararı bulunmamaktadır. O hâlde davalı vekilinin direnme hükmüne yönelik temyiz isteminin hukuki yarar yokluğundan reddine karar vermek gerekmiştir.

B-) Davacı vekilinin uyuşmazlık noktasına ilişkin temyiz istemi yönünden yapılan inceleme

1. Uyuşmazlığın çözümünde öncelikle KKDF'nin kapsam ve mahiyetine ilişkin açıklamalarda bulunması yerinde olacaktır.

2. Genel anlamıyla "Belirli bir iş için ayrılıp işletilerek gerektikçe kullanılacak olan para" olarak tanımlansa da (doktrindeki bir esere atıf) uyuşmazlık noktasını teşkil eden "fon" kavramı, ekonomide bir devlet politikası malzemesi olarak kullanılan bir araç niteliği taşıyan daha özel nitelikte bir ifadedir.

3. Bu anlamda gerek mevzuat gerekse doktrin ve uygulamada tanım birliği bulunmamaktaysa da kullanım açısından fon kavramının, belirli bir amacın veya birbirine yakın amaçlar grubunun gerçekleştirilmesi için belli kaynakların (bütçe bağlantılı yahut bütçe dışı) özel bir hesapta toplanarak bu amaç doğrultusunda sarf edildiği kamusal hesapları ifade ettiği söylenebilir.

4. Ülkemizde gerçek veya tüzel kişi ayrımı yapılmaksızın kullanılan krediler ve vadeli yapılan ithalatlar üzerinden alınan, aynı zamanda ihracatın ve yatırımların teşviki amacıyla kurulan fonlardan birisi de KKDF'dir.

5. Kaynak Kullanımını Destekleme Fonu için temel düzenleme 13.12.1984 tarihli ve 84/8860 sayılı Karardır. Söz konusu Kararda fonun amacı, kalkınma planları ve yıllık programlarda öngörülen hedeflere uygun olarak ihracatı ve yatırımlarda kaynak kullanımını desteklemek yoluyla banka kaynaklarının bu alanlara yönlendirilmesini ve ihtisas kredilerinde kredi maliyetlerinin düşürülmesini temin etmek olarak belirtilmiştir. İlk uygulamasında hem kesinti yapılması hem de toplanan kaynaktan ilgililere prim desteği sağlanması şeklinde ikili bir yapıyı ihtiva etse de günümüzde bu fon ile ilgili uygulama sadece kapsamına giren işlemlerden kesinti yapılması şeklinde devam etmektedir.

6. Aradan geçen zaman içerisinde bazı değişiklikler yapıldıktan sonra Bakanlar Kurulunun 12.05.1988 tarihli kararıyla KKDF uygulaması yeniden düzenlenmiş olup ekinde yer alan ve 07.06.1988 tarihli, 19835 sayı Resmî Gazete'de yayımlanan Kararın 1. maddesinde amacı yine "Kalkınma planı ve yıllık programlarda öngörülen hedeflere uygun olarak yatırımların yönlendirilmesi ve ihtisas kredilerinde kredi maliyetinin düşürülmesi" olarak açıklanmıştır.

7. Kararda belirtilen amaçlar dışında KKDF, banka kaynaklarının özendirilmesi istenen alanlara yönlendirilmesi ve ihtisas kredilerinde kredi maliyetinin düşürülmesi, fon oranları üzerinde değişiklikler yapılarak para ve kredi politikasının uygulanması, ithalatın ve kredilerin özendirici veya caydırıcı kılınması gibi amaçlara da hizmet etmektedir.

8. Kaynak Kullanımını Destekleme Fonunun konusunu Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasınca çıkarılan kararname ve tebliğlerde sayılmış olan işlemler oluşturmaktadır. Fon'un kurulduğu 1984 yılından bugüne kadar Fon'un konusunu oluşturan işlemleri belirleyen düzenlemeler ve bu düzenlemelerde yer alan işlemler değişkenlik göstermişse de hâlihazırda KKDF kesintisi uygulaması 12.05.1988 tarihli ve 88/12944 sayılı Kararnamede belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde ve 6 Sıra No.lu Tebliğde yer alan açıklamalara göre yürütülmektedir.

9. Anılan Kararnamenin "Kapsam" başlıklı 2. maddesi "Bu Kararın kapsamına, teşviki öngörülen yatırımlar ile ihtisas kredileri girer" şeklinde olup "Fon'un Kaynakları" başlıklı 3. maddenin uyuşmazlıkla ilgili olan a bendi "aa- Bankalarca kullandırılan

- Tüketici kredilerinde (gerçek kişilere ticari amaçla kullanılmamak kaydıyla mal ve hizmet alımları dolayısıyla açılmış olan krediler) ... % 15,

- Diğer kredilerde % 0..." şeklindedir.

10. Fon hakkında 6 Sıra No.lu Tebliğ ile Fonun kaynakları ve uygulamasına ilişkin usul ve esaslar belirlenmiş, daha sonra yapılan düzenlemeler bu Tebliğ üzerinde gerçekleştirilmiştir.

11. 03.07.2001 tarihli, 24451 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren "Bazı Kanun Ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair" 4684 sayılı Kanun'un Geçici 3/a maddesine göre KKDF kesinti oranlarını sıfıra kadar indirmeye veya on beş puana kadar yükseltmeye veya kesintiyi tümüyle kaldırma yetkisi Cumhurbaşkanına aittir.

12. Nitekim öncesinde tüketici kredileri dışındaki "diğer kredilerde" kredinin döviz veya altına ilişkin olmasına bakılmaksızın KKDF oranı %0 iken 18.07.2025 tarihli, 32959 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 10094 sayılı KKDF Hakkında Cumhurbaşkanı Kararı'nın 1. maddesine göre artık bankalar ve finansman şirketlerince kullandırılan ve döviz yahut altına ilişkin olan diğer kredilerde %1 oranında KKDF kesintisi yapılmasına karar verildiği ancak bu düzenlemenin yayımlanmasından sonra kullanılacak kredilere uygulanacağı hususunda açık hüküm içermekle somut olaya uygulanmasının mümkün olmadığı belirtilmelidir.

13. Bu düzenlemelere bakıldığında KKDF'ye tâbi işlemlerde, bankalarca kullandırılan kredilerin iki başlıkta ele alınarak oran farklılaştırması yapıldığı görülmektedir: Tüketici kredileri ve diğer krediler. Uyuşmazlığın tâbi olduğu mevzuat gereği KKDF tüketici kredilerinden alınan bir bedel olduğundan

tüketici kredilerinin kapsamının belirlenmesi, Fon kesintisi uygulanıp uygulanmayacağını belirlemek bakımından önem taşır.

14. Eldeki davaya konu sözleşme tarihinde yürürlükte olan mülga 4077 sayılı TKHK'nın 3/1-e maddesine göre tüketici "Bir mal veya hizmeti ticari veya mesleki olmayan amaçlarla edinen, kullanan veya yararlanan gerçek ya da tüzel kişiyi" ifade eder. Buna paralel şekilde 28.05.2014 tarihinde yürürlüğe giren 6502 sayılı TKHK'nın 3/1-k maddesi de tüketiciyi "Ticari veya mesleki olmayan amaçlarla hareket eden gerçek veya tüzel kişi" olarak tanımlamıştır. Bu tanımlardan açıkça görüleceği üzere bir hukuki ilişkiye taraf olan kişinin tüketici sayılması için mesleki veya ticari amaçla hareket etmemesi gerekir.

15. Bu kapsamdaki bir kişinin nakit ihtiyacını karşılamak için bankalardan kredi kullanması hâli 4077 sayılı TKHK'nın 10. maddesinde düzenlenen "Tüketici kredisi" sözleşmelerini ifade eden durum olup tüketici kredileri adı geçen Kanun'da "tüketicilerin bir mal veya hizmet edinmek amacıyla kredi verenden nakit olarak aldıkları kredi" olarak tanımlanmıştır (6502 sayılı TKHK md. 22).

16. Bilhassa gerçek kişi tacirler söz konusu olduğunda, bu ayrım her zaman net ve belirgin olmaz. Çünkü böyle bir durumda kullanılan kredi bakımından gerçek kişinin tacir sıfatıyla mı yoksa bir tüketici olarak mı hareket ettiğini belirlemek gerekir. Kredi, tüketici kredisi niteliğinde değilse KKDF tahakkuku mümkün olmayacaktır.

17. Türk Ticaret Kanunu'nun 11. maddesine göre esnaf işletmesi için öngörülen sınırı aşan düzeyde gelir sağlamayı hedef tutan faaliyetlerin devamlı ve bağımsız şekilde yürütüldüğü işletmeler ticari işletmedir ve 12/1. maddesine göre bir ticari işletmeyi, kısmen de olsa, kendi adına işleten kişiye tacir denir. Ticari işletme bir gerçek kişi adına işletiliyorsa, o kişi tacirdir ve anılan Kanun'un "Ticari iş karinesi"ni düzenleyen 19. maddesi gereği bir tacirin borçlarının ticari olması asıldır. Ancak gerçek kişi olan bir tacir, işlemi yaptığı anda bunun ticari işletmesiyle ilgili olmadığını diğer tarafa açıkça bildirdiği veya işin ticari sayılmasına durum elverişli olmadığı takdirde borç adi sayılacaktır. Diğer taraftan her tacir, ticari işletmesine ilişkin işlemleri, ticaret unvanıyla yapmak ve işletmesiyle ilgili senetlerle diğer belgeleri bu unvan altında imzalamak zorundadır (TTK md. 39/1).

18. Konuyla ilgili bu açıklamalardan sonra somut uyuşmazlıkta davacı ile davalı banka arasındaki hukuki sürecin nasıl tezahür ettiği ortaya konulmalıdır.

19. Taraflar arasındaki 28.04.2011 tarihli "Genel Kredi Sözleşmesi" başlıklı sözleşmenin (ticari kart, ticari senetler, bileşik faiz uygulanması vb.) hükümleri incelendiğinde kredinin ticari kredi niteliğinde olduğu ve İstanbul Vergi Dairesi Başkanlığından gelen 18.04.2018 tarihli müzekkere cevabına göre gerçek usulde gelir vergisi mükellefi olan ve ikinci sınıf tacir olarak işletme hesabı esasına göre defter tuttuğu anlaşılan davacının ticaret unvanını da kullanarak bu sözleşmeyi imzaladığı sabittir. Zaten ticari nitelik taşımakla tüketici kredisi mahiyetinde olmaması nedeniyle de sözleşmenin eki niteliğinde olan ödeme planında KKDF oranı %0 olarak gösterilmiştir.

20. Kredinin başlangıçta/görünüşte ticari kredi olarak kullanıldığı konusunda aslında Bölge Adliye Mahkemesi ile Özel Daire arasında anlaşmazlık bulunmamaktadır; Bölge Adliye Mahkemesi

gerçek kişi olan kredi borçlusunun KKDF'den sorumlu tutulmaması için kredinin ticari ve mesleki amaçla kullanması gerektiği, davalı bankanın aşamalarda davacının taşınmaz alımı için bu krediyi kullandığı ancak davacının bunu ispat için gereken evrakı sunmadığı gerekçesine dayanmıştır.

21. Gerçekten de KKDF'ye tâbi olmaksızın kullanılan bir kredinin, sonrasında gelişen farklı durumlar nedeniyle KKDF tahakkukunu gerektirir bir hâle bürünmesi mümkün olabilir.

22. Nitekim direnme kararında da bahsi geçen Hukuk Genel Kurulunun 30.09.2021 tarihli, 2017/(13)3-1978 Esas, 2021/1119 Karar sayılı kararında konut kredisi kullanıldıktan sonra, kredi borcu bitmeden taşınmazı satan ve bu sebeple kendisinden KKDF kesilen tüketici bakımından konu tartışılmış; konut kredilerinin KKDF'ye tâbi tutulmamasının konut gereksinimini sağlarken yaşadığı finansman sıkıntısını kredi kullanarak gidermek isteyen tüketiciye yansıtılacak kredi maliyetinin düşürülmesi ve buna bağlı olarak inşaat sektörünün teşvik edilmesi amacından kaynaklandığı, bu nedenle istisnadan yararlanan kredi ile kanunun aradığı “konut edinme amacı” arasındaki bağın devam etmesi gerektiği, davacı tüketicinin konut kredisi ile finansal ihtiyacını karşılarken söz konusu muafiyetler ve uzun vadeye yayılmış daha düşük faiz sayesinde lehine koşullardan istifade etmişken konutu kredi borcunu kapatmadan satarak kredi ile sağlamak istediği amacı "konut edinme"den, "nakdi finansman"a çevirmiş olması durumunda bankanın devam eden sözleşme ilişkisinde oluşan bu yeni durum çerçevesinde doğan KKDF yükümlülüklerini dahil eden yeni bir ödeme planı oluşturarak tüketiciye yansıtmasında hukuka aykırılık bulunmadığı, aksi yönde bir kabulün söz konusu muafiyetlerin getiriliş amacına aykırı olacak şekilde tüketicinin kamu aleyhine haksız zenginleşmesi sonucunu doğuracağı vurgulanmıştır.

23. Ne var ki söz konusu içtihat, eldeki dosya yönünden emsal teşkil edecek mahiyette değildir. Zira dava konusu kredi açıkça ticari kredi olarak kullanılmış, yani davacı gerçek kişi tacirin mesleki ve ticari faaliyeti kapsamında nakit ihtiyacını finanse etmek için sözleşme imzalayan davacının bu krediyi ticari faaliyeti dışında kullandığı konusunda usulüne uygun şekilde dile getirilmiş bir iddia ve dosyaya yansımış herhangi bir delil bulunmamaktadır.

24. Diğer taraftan direnme gerekçesinde zaman itibariyle somut olayda uygulanabilirliği bulunmamakla beraber uyuşmazlığa genel bakış açısını yansıtması bakımından Gelir İdaresi Başkanlığının 09.01.2014 tarihli Özelgesine değinilmiş ise de; söz konusu resmî görüş yazısı basit usule tâbi (terzi, berber, bakkal gibi defter tutma zorunluluğu olmadan vergilendirilen) küçük ölçekli esnafların taşınmaz yahut araç gibi iktisadi kıymetleri satın almak için kullanacakları kredilerde "mesleki ve ticari amaç" içinde kullanımı ispata ilişkin olduğundan, tacir olan davacı yönünden hukuki bir kıymeti olmadığı açıktır.

25. Hâl böyle olunca Hukuk Genel Kurulunca da benimsenen Özel Daire bozma kararına uyulması gerekirken, önceki kararda direnilmesi usul ve yasaya aykırıdır.

26. Bu nedenle direnme kararı bozulmalıdır.

VII. KARAR

Açıklanan sebeplerle;

I- (A) bendinde belirtilen nedenlerle davalı vekilinin katılma yoluyla ileri sürdüğü temyiz itirazlarının hukuki yarar yokluğundan REDDİNE,

II- (B) bendinde (§1-26) gösterilen gerekçelerle davacı vekilinin temyiz itirazlarının kabulü ile direnme kararının Özel Daire bozma kararında gösterilen nedenlerden dolayı 6100 sayılı Kanun'un 371. maddesi gereğince BOZULMASINA,

İstek hâlinde temyiz peşin harcının yatıranlara geri verilmesine,

Dosyanın 6100 sayılı Kanun'un 373. maddesinin 2. fıkrası uyarınca kararı veren Bölge Adliye Mahkemesine gönderilmesine,

06.05.2026 tarihinde oy birliğiyle kesin olarak karar verildi.